

de kostelijke kinderen Sions vooraan op alle straten verwerpen!"

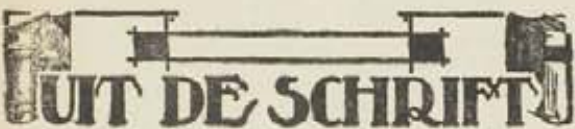
Dit is het groote gevaar voor ons Christelijk leven, dat de Christelijke opvoeding ontaardt. En wanneer de gezinsopvoeding ontaardt, dan kunnen onze leugendorganisaties, onze Christelijke scholen, onze Christelijke hogescholen en universiteiten, onze zendingsliefde en onze evangelisatie-ijver de zaak van Gods Koninkrijk niet meer redden.

Wanneer de cellen gaan ontaarden, zakt straks het heele lichaam ineen, ondanks pleisters, ondanks geneesmiddelen, ondanks consulten, ondanks allen wil tot leven.

Zal de natuur onzer Christelijke opvoeding beleefd worden, dan is het noodig, dat men weer verstaat wat het Verbond beteekent.

Het Verbond, dat niet is een notariëel contract, waarbij allen gedoopten kinderen de erfenis van den hemel is voorzeggd individueel, één voor één. Maar het Verbond is wel de basis voor de Christelijke opvoeding, waardoor de ouders hun kinderen allen tezamen mogen wijzen op hun heiligheid, op hun roeping, op hun belofte.

Vanuit de gedachte van het Verbond moet ook het kind gebracht worden in de levensbreedte en in de levensdiepte, waarbij roeping en belofte de twee polen zijn waartusschen het leven zich beweegt en waarin door wedergeboorte en bekeering eenheid gebracht wordt, wanneer de roeping uit de belofte en de belofte uit de roeping wordt verstaan. J. W.

De gouden keten des verbonds.

Als ik mij in gedachtenis breng het ongeveinsd geloof, dat in u is, hetwelk eerst gewoond heeft in uwe grootmoeder Lois en uwe moeder Eunice, en ik ben verzekerd, dat het ook in u woont. 2 Timotheüs 1:5.

De herinnering aan 't huisgezin van Timotheüs, waar hij zooveel liefde heeft genoten, is Paulus in zijn somberen kerker een voortdurende verkwikking. Zonder ophouden gedenkt hij zijn geestelijken zoon in de gebeden.

"Als ik mij in gedachtenis breng", zoo schrijft de apostel. In onze gesprekken, doch vooral in onze gebeden, moeten wij voortdurend onzen vrienden gedenken; in 't bijzonder den gelrouwen en volijverigen dienaren van Christus onder hen. En hoe behoort het 't hart van alle Christenouders met ootmoedige dankbaarheid en groote blijdschap te vervullen, als zij de genade Gods in hun kinderen duidelijk zien mogen. 2 Joh. vs 4.

De apostel spreekt van Timotheüs' ongeveinsd geloof. Genade is geen erfgoed. Toch toont de Heilige Schrift, dat het Gode belijft, een band te vlechten rondom de geslachten: den heiligen band des verbonds. Wij kunnen onze kinderen niet bekeeren, maar wij weten uit den Bijbel, dat er een verbondsgenade is, welke de Heere in den weg eener Godvreezende opvoeding wil openbaren. Een nauwgezette Christelijke opvoeding, heeft Luther gezegd, is voor onze kinderen de meest richtige weg naar den hemel.

"Als ik mij in gedachtenis breng het ongeveinsd geloof, dat in u is". Het geloof woont in Timotheüs' hart als een krachtig levensbeginsel. "Ongeveinsd" geloof, dat uit een diepe overtuiging van het gemoed werkzaam is, zonder bijbedoelingen, en zoo diep in het hart geworteld, dat het de beproeving kan doorstaan.

Dit stelt met nadruk ons de vraag, of ook uit onzen levenswandel het geloof duidelijk voor onze omgeving blijkt. Inzonderheid in dagen van nood en beproeving.

"Hetwelk eerst gewoond heeft in uw grootmoeder Lois". De intieme verhouding van Paulus tot het huisgezin te Derbe blijkt ook hieruit, dat hij de leden bij den naam kent en noemt. Uw grootmoeder Lois en uw moeder Eunice.

In Lois wordt op treffende wijze geteekend de uitnemende plaats van een Godvreezende grootmoeder in het Christelijk gezin. Zij heeft de hoogste sport van den levensladder bereikt. Aan de drukte en beslomming van het dagelijksche leven kan zij door lichaamszwakte niet meer deelnemen. Doch in het hoekje van de huiskamer in haar stoel zittend, gedenkt zij voortdurend in gebed en verzuchting haar kinderen en kleinkinderen. Haar hoogste verlangen is, dat de Heere Zijn naam en Zijn genade in hen verheerlijken moge. Daarom bidt zij bij dag en bij nacht: "Heere, maak af de mijnen tot de Uwen".

Niets is treuriger dan een oud mensch te ontmoeten, bij wien het hart nog vervuld is met aardse dingen en wiens mond niet stilstaat om van geld en goed te praten. Zulk een grootmoeder is een diep beklagenswaardige figuur in haar gezin. Een dorre boom, die slechts doode bladeren strooit.

Daarentegen gaat een onuitsprekelijk rijke zegen

uit van een Godvreezende grootmoeder, die steeds geloovig en biddend het Woord Gods onderzoekt en overdenkt, die voortdurend smeekt om het goede voor haar geslacht; die haar kinderen en kleinkinderen gedurig vermaant en opwekt, om toch altijd en in alles God en den eisch van Zijn heilig Woord in het oog te houden.

Zulk een Godvruchtige grootmoeder is een geliefde gestalte in heel haar geslacht. Door haar stil en rustig leven van lezen en bidden en peinen gaat er een uitdrukking van kalmte en hooger vrede van haar uit. Ongetwijfeld heeft zij nog een groote roeping. Een biddende grootmoeder is in waarheid een pilaar van haar huis. Ook na haar verscheiden werkt door de zegenrijke gedachtenis de vrucht van haar leven nog kennelijk na. Zoo was het bij Lois, die blijbaar reeds gestorven was. De apostel spreekt althans van het geloof, dat in Timotheüs' grootmoeder "gewoond heeft".

"En uwe moeder Eunice". Tot de grootste voorrechten, die een mensch in dit leven te beurt kunnen vallen, behoort wel in de allereerste plaats deze, dat hij door een vrome moeder werd opgevoed. Dit uitnemende voorrecht was het deel van Timotheüs, en het is voor zijn hart en leven tot onberekenbaren zegen geweest.

Aan den naam zijner moeder zijn voor hem de liefelijkste en heiligste herinneringen verbonden. Zij heeft haar zoon van kinds af met de Heilige Schriften bekend gemaakt. De uren, waarin Eunice hem uit den Bijbel onderwees vergeet hij zijn leven lang niet. Als zij hem de Bijbelsche verhalen liet lezen, was het haar daarbij er om te doen, het heerlijk beeld van den Zaligmaker te doen aanschouwen.

Gelukkig, wie zulk een moeder bezit. Haar vermaningen, haar gebeden, haar lessen draagt hij als een kostbaren schat in het leven mede. Hoe treurig daarentegen is het, als een Christelijke moeder haar teedersten en schoonsten plicht veronachtzaamt of althans niet met heiligen ernst vervult. Deze laat bij haar kroost geen onuitwisbaar spoor achter.

Aan niets heeft onze tijd zoo groote behoefte dan aan goede moeders en Godvruchtige vaders.

Wij wenschen, dat onze kinderen allerlei kundigheden zullen leeren, maar wordt het inleiden van hen in de mysteriën des heils bij de ouders thans niet al te zeer gemist? Het drukke, vaak te drukke vereenigingsleven kan in de verste verte dit verzuim niet vergoeden. Nalatigheid of slapheid in het stuk der huiselijke godsdienstoefening is ongetwijfeld een der ernstigste wondeplekken onzer jangende eeuw.

Moeder, die dit leest, zijt gij in uw gezin een Eunice? Beloont gij u dat, door het van kindsbeen af onderwijzen en vermanen uwer kinderen uit de Schriften?

...

"En ik ben verzekerd, dat het ook in u woont". Ziedaar de laatste schakel in den gouden keten. Dat "ook in u" heeft hier groote kracht en nadruk. Niet minder in u, wil het zeggen, en de apostel kan dit met zekerheid betuigen, omdat het leven en de wandel van Timotheüs er duidelijke en overvloedige blijken van toont.

Als gij sommigen hoort zeggen, dat zij Godvruchtige ouders hebben gehad, terwijl in hun eigen leven van de vreeze Gods weinig of niets te bespeuren valt, wekt dat de gedachte aan zware verantwoordelijkheid in u op, ten aanzien van een onschatbaren zegen, die genoten werd, maar zonder volle, zonder zelfs wezenlijke vrucht te dragen.

Daarentegen, welk een rijke genade is het, als het geloof en de aanbidding Gods het gansche leven van zijn jeugd af tot den ouderdom toe bedauwt. En welk een genade en eere is het, als niet alleen in enkele personen, maar in een gansch geslacht de naam des Heeren van ouders tot kinderen groot gemaakt worden mag. Daar glanst de gouden keten des verbonds helder. Gode tot eer, hen zelf tot zaligheid en zeker ook anderen tot heil.

II.

J. P. T.

Mededeelingen inzake den Calvinistenbond.

In aansluiting aan wat we verleden week over den Calvinistenbond geschreven hebben, nemen we thans nog afzonderlijk eenige door Dr J. van Lonkhuyzen in Geref. Kerkbode Schouwen-Duiveland en Tholen gepubliceerde mededeelingen over. We laten ze alle voor rekening van Dr van Lonkhuyzen, vestigen er evenwel de aandacht op, dat hij als mede-bestuurslid de jongste vergadering heeft bijgewoond, en tot publicatie van enkele bijzonderheden dus overgegaan is, nadat hij, gelet op den loop der besprekingen, en de verwerping van zijn voorstel om den Bond calvinistisch te laten worden, den band ermee verbroken heeft. Dat zijn recht tot publicatie erkend werd, deelt Dr van Lonkhuyzen expresselijk mee.

Dr van Lonkhuyzen constateert, dat „de gouden

standaard van het Calvinisme" is „verlaten"; „Het liep", zoo zegt hij, „zooals we gevreesd hadden. Geen oor voor de critiek van zoo goed als geheel de Gereformeerde pers. Met bitterheid stond men tegenover die critiek. En dies tegenover elk voorstel tot nadere overweging van den grondslag. Onder leiding van het moderamen, bestaande uit de heeren Rutgers, Hepp, Wijngaarden".

Volgens Dr van Lonkhuyzen was Prof. Rutgers, voorzitter, „de felste"; „Prof. Hepp, wellicht de opsteller van de formule voor den grondslag, in elk geval vroeger de verdediger daarvan, was dat ook nu".

Men vergunne mij hier, bij wijze van intermezzo, de herinnering, dat m.i. hier het kernpunt ligt van al de narigheid, die toch in feite ondanks alles ieder ter harte gaat, in wiens geest de begeerte naar samenbinding van alle Calvinisten op zichzelf weerklank vindt. Immers, ik heb indertijd in ons blad erop gewezen, dat Prof. Hepp, toen hij nog bepleitte, hoe het zou moeten, heeft gezegd: samenwerking op bepaalde, welomschreven punten. Indien men aan deze gedachte van Prof. Hepp trouw gebleven was, zou er ruimte geweest zijn, die ik zelf ook meer, voor velen, die kerkelijk onderling van meening verschillen. Maar er zou dan geen plaats geweest zijn — dit kan men althans gevoelig onderstellen — voor enkelen, die nu dadelijk naar voren geschoven zijn, en die op bepaalde zeer gewichtige „punten", als b.v. Schrift en Woord Gods, een overtuiging deelen, welke vierkant indruischt tegen wat niet alleen de Geref. Kerken belijden, maar ook de Vrije Universiteit, ook de bij Prof. Hepp gepromoveerden, als b.v. Dr de Groot. Thans evenwel zagen wij het wonderlijke gebeuren, dat terwijl Prof. Hepp zelf zoo goed van wal gestoken is, hij overstag gegaan is, en misschien bezwaken is — men zou het zich zó kunnen indenken — voor aandrang van anderen, en plaats nam in een Bond, die na een vrij intieme samenspreking, ineens besloot uit de lucht te vallen met een totaal anderen grondslag, dan Prof. Hepp eerst verdedigd had. Hierdoor is niet alleen de waarheid, gelijk de Geref. Kerken die beleden, in het gedrang gebracht, maar ook de waarheid, die door Kampen, Amsterdam, Apeldoorn beleden en vervolgens gedoceerd en verdedigd wordt. Men trad dadelijk op met lieden, die later zouden opponeeren tegen de gereformeerde gedachten van dissertaties, welke onder leiding van Prof. Hepp zijn geschreven: men denke maar aan wat Dr Ubbink wil, met anderen tegenover Dr de Groot. Het spijt me, dat ik de dingen zó moet zeggen: ik weet, dat men daarachter iets leelijks zoeken kan. Maar met dat gevaar voor oogen, zeg ik toch de dingen zó. Immers, men heeft beweerd: men moet het verschil in het oog houden tusschen een kerk en een vereeniging. Wat voor de kerk binden kan, moet en behoort een vereeniging nog niet als voor zich bindend te erkennen. Tegen deze m.i. in DIT geding niet ter zake doende redeneering heb ik reeds eerder, voor wat de aanwending op het onderhavige geschilpunt betreft, me verzel. Daarom thans niet meer daarover. Ik voeg er evenwel in dit stadium aan toe, dat de gebeurtenissen sedert de zwenking van Prof. Hepp en de oprichting van den Bond duidelijk getoond hebben, dat het heusch geen kwestie is van kerk-of-vereeniging alleen. Zó simpel staan de zaken niet. Het is o.m. ook een kwestie van zuivere probleemstelling, gelijk ze tusschen de Vrije Universiteit en de hedendaagsche bestrijders der gereformeerde gedachte scherp naar voren treedt. Als Dr de Groot de waarheid inzake Schrift en Woord Gods verdedigt, en wij moeten daar dankbaar voor zijn, dan helpt ons dat alles bitter weinig, indien straks, ondanks alle toenemende verscherping van den strijd der geesten in Nederland, tegen alle waarschuwing in, dezelfde geest, die Dr de Groot's dissertatie tracht te weerspreken, opzettelijk wordt binnengehaald in een Bond, die zegt, leiding te geven, nog wel door studieclubs, en brochures, aan het Calvinisme in binnen- en buitenland. We werken toch niet voor niets?

Dr van Lonkhuyzen zegt over die grondslag-kwestie:

Wil men den Bond in zijn oorspronkelijk wetenschappelijk en sociaal plan handhaven, dan heeft men een welblijvend grondslag voor dezen geestes-arbeid noodig¹⁾. Op het onblijvend karakter van den Bond was door de critiek der Geref. Pers aanmerking gemaakt. De Bond scheen onder die critiek sinds ruim 3½ jaar verpletterd te zijn. Een critiek, die door de uitkomst (Dr Ubbink was ook Bestuurslid van den Bond) duidelijk in het gelijk gesteld werd.

Had ik den Bond door mijn plannen voor een internationaal congres hier nu maar niet weer wakker geroepen. Maar we wilden eerlijk zijn en niet geniepig handelen. We hebben voorgesteld hem dood te laten, hem te ontbinden en een nieuwe actie te beginnen. Maar neen, de Bond wilde zich handhaven. Toen hebben we voorgesteld om, gehoor gevende aan de stem der critiek van ons Gereformeerde volk, den grondslag te herzien en nader te preciezeeren. Opdat het vertrouwen in den Bond, dat deerlijk geschokt was, hersteld werd.

Dr van Lonkhuyzen constateert, dat „de gouden

standaard van het Calvinisme" is „verlaten"; „Het liep", zoo zegt hij, „zooals we gevreesd hadden. Geen oor voor de critiek van zoo goed als geheel de Gereformeerde pers. Met bitterheid stond men tegenover die critiek. En dies tegenover elk voorstel tot nadere overweging van den grondslag. Onder leiding van het moderamen, bestaande uit de heeren Rutgers, Hepp, Wijngaarden". Volgens Dr van Lonkhuyzen was Prof. Rutgers, voorzitter, „de felste"; „Prof. Hepp, wellicht de opsteller van de formule voor den grondslag, in elk geval vroeger de verdediger daarvan, was dat ook nu". Men vergunne mij hier, bij wijze van intermezzo, de herinnering, dat m.i. hier het kernpunt ligt van al de narigheid, die toch in feite ondanks alles ieder ter harte gaat, in wiens geest de begeerte naar samenbinding van alle Calvinisten op zichzelf weerklank vindt. Immers, ik heb indertijd in ons blad erop gewezen, dat Prof. Hepp, toen hij nog bepleitte, hoe het zou moeten, heeft gezegd: samenwerking op bepaalde, welomschreven punten. Indien men aan deze gedachte van Prof. Hepp trouw gebleven was, zou er ruimte geweest zijn, die ik zelf ook meer, voor velen, die kerkelijk onderling van meening verschillen. Maar er zou dan geen plaats geweest zijn — dit kan men althans gevoelig onderstellen — voor enkelen, die nu dadelijk naar voren geschoven zijn, en die op bepaalde zeer gewichtige „punten", als b.v. Schrift en Woord Gods, een overtuiging deelen, welke vierkant indruischt tegen wat niet alleen de Geref. Kerken belijden, maar ook de Vrije Universiteit, ook de bij Prof. Hepp gepromoveerden, als b.v. Dr de Groot. Thans evenwel zagen wij het wonderlijke gebeuren, dat terwijl Prof. Hepp zelf zoo goed van wal gestoken is, hij overstag gegaan is, en misschien bezwaken is — men zou het zich zó kunnen indenken — voor aandrang van anderen, en plaats nam in een Bond, die na een vrij intieme samenspreking, ineens besloot uit de lucht te vallen met een totaal anderen grondslag, dan Prof. Hepp eerst verdedigd had. Hierdoor is niet alleen de waarheid, gelijk de Geref. Kerken die beleden, in het gedrang gebracht, maar ook de waarheid, die door Kampen, Amsterdam, Apeldoorn beleden en vervolgens gedoceerd en verdedigd wordt. Men trad dadelijk op met lieden, die later zouden opponeeren tegen de gereformeerde gedachten van dissertaties, welke onder leiding van Prof. Hepp zijn geschreven: men denke maar aan wat Dr Ubbink wil, met anderen tegenover Dr de Groot. Het spijt me, dat ik de dingen zó moet zeggen: ik weet, dat men daarachter iets leelijks zoeken kan. Maar met dat gevaar voor oogen, zeg ik toch de dingen zó. Immers, men heeft beweerd: men moet het verschil in het oog houden tusschen een kerk en een vereeniging. Wat voor de kerk binden kan, moet en behoort een vereeniging nog niet als voor zich bindend te erkennen. Tegen deze m.i. in DIT geding niet ter zake doende redeneering heb ik reeds eerder, voor wat de aanwending op het onderhavige geschilpunt betreft, me verzel. Daarom thans niet meer daarover. Ik voeg er evenwel in dit stadium aan toe, dat de gebeurtenissen sedert de zwenking van Prof. Hepp en de oprichting van den Bond duidelijk getoond hebben, dat het heusch geen kwestie is van kerk-of-vereeniging alleen. Zó simpel staan de zaken niet. Het is o.m. ook een kwestie van zuivere probleemstelling, gelijk ze tusschen de Vrije Universiteit en de hedendaagsche bestrijders der gereformeerde gedachte scherp naar voren treedt. Als Dr de Groot de waarheid inzake Schrift en Woord Gods verdedigt, en wij moeten daar dankbaar voor zijn, dan helpt ons dat alles bitter weinig, indien straks, ondanks alle toenemende verscherping van den strijd der geesten in Nederland, tegen alle waarschuwing in, dezelfde geest, die Dr de Groot's dissertatie tracht te weerspreken, opzettelijk wordt binnengehaald in een Bond, die zegt, leiding te geven, nog wel door studieclubs, en brochures, aan het Calvinisme in binnen- en buitenland. We werken toch niet voor niets?

Dr van Lonkhuyzen constateert, dat „de gouden

Dus v...
Dat p...
Schrift...
natuuri...
Woord...
Dan wa...
heb ik...
geen ho...
niets. I...
Deze...
standa...
der Ref...
En di...
de Syno...
dat de...
waar z...
geeft. W...
leering...
niets...
zoo ge...
zijn er...
verande...
En be...
slopp...
ook nie...
toon...
zijn, w...
10 ker...
sche k...
noodig...
die wo...
den B...
Maar...
van den...
dat verb...
slag? De...
Heilig...
Neder...
Heide...
Artik...
spatie...
Voorts...
Dat k...
dan we...
ten af...
gegooch...
verberge...
Heeft...
de Gere...
nis? En...
ondertee...
hebben...
bij de o...
welke fo...
Verband...
deze ric...
versto...
Als i...
hij dus...
mitsdien...
keerd zij...
Dat ble...
meegea...
den Bon...
Dat ke...
week no...
officieel...
(van de...
kozen...
zich in...
Dat ook...
vinden...
neen, he...
"richt...
Dat De...
had, blij...
te staan...
dat Dr...
in volle...
de wo...
de Geel...
geven en...
Als de...
plaatsen...
door man...
gaat er...
heid wer...
tingen...
Vervolg...
dankt te...
naar mij...
noemd zij...
stategie...
heidsbal...
Lonkhuyz...
den niet...
Hoewel in...
werd ges...
haar bez...
Deventer...
gelisatie...
lezen dien...
(deze uitla...
toch hield...
Men...
aan Assen...
acht, voor...
te stellen...
Assen of...
Niet op he...
op het ma...
voorstel...
overwegen...
nog door m...
nader oms...
minst wil...
alleen een...
stellen. We...
formulier d...